

BE-A0515_112920_111558_DUT

Toegang op het archief van de kadaster
controle Neerpelt. Overdracht 2010

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	5
Raadpleging en gebruik.....	6
Voorwaarden voor de raadpleging.....	6
Voorwaarden voor de reproductie.....	6
Aanwijzingen voor het gebruik.....	7
Zoeken aan de hand van het perceelnummer.....	7
Zoeken aan de hand van de naam van een (voormalige) eigenaar.....	8
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	9
Archiefvormer.....	9
Naam.....	9
Geschiedenis.....	9
Definitie van het "kadaster".....	9
1796-1843: voorgeschiedenis.....	9
1844-heden: ontstaan en ontwikkeling.....	12
Bevoegdheden en activiteiten.....	13
Organisatie.....	15
Archief.....	17
Geschiedenis.....	17
Verwerving.....	17
Inhoud en structuur.....	19
Inhoud.....	19
Selecties en vernietigingen.....	20
Toekomstige aangroei/aanvullingen.....	20
Ordering.....	20
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN	 23
I. Hamont-Achel	23
A. Achel (Hamont-Achel 2).....	23
1 - 5 Kadastrale leggers en tafels op de kadastrale leggers (12 en 13, 212 en 213), artikelnummers 1-852.....	23
B. Hamont (Hamont-Achel 1).....	23
8 - 14 Kadastrale leggers en tafels op de kadastrale leggers (12 en 13, 212 en 213), artikelnummers 1-1209.....	23
17 - 51 "Staat der eigendomsovergangen" (223). 1889-1940.....	24
II. Lommel	27
A. Lommel (Lommel 1).....	27
53 - 62 Kadastrale leggers (212 A, B, C), artikelnummers 1-6262.....	27
63 - 66 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 26-6349.....	27
B. Lommel (Lommel 2).....	28
67 - 77 Kadastrale leggers (212 A, B, C), artikelnummers 1-6851.....	28
78 - 80 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 308-7050.....	28
C. Lommel (Lommel 3).....	29
81 - 84 Kadastrale leggers (212 A, B, C), artikelnummers 1-3949.....	29
85 - 86 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 16-4148.....	29
D. Lommel (Lommel 4).....	29
87 - 88 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 53-6424.....	29
E. Lommel (Lommel 5).....	30
89 - 93 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 308-7284.....	30
III. Neerpelt	31

A. Neerpelt (Neerpelt 1).....	31
94 - 101 Kadastrale leggers en tafels op de kadastrale leggers (12 en 13, 212 en 213), artikelnummers 1-1779.....	31
102 - 112 Kadastrale leggers (212 A, B, C), artikelnummers 1-4945.....	31
113 - 116 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 1-5381.....	32
118 - 119 "Staat der percelen die een expertise dienen te ondergaan" (225). 1868-1877.....	32
121 - 122 "Gemechaniseerde bijgevoegde aanwijzende tabel" (209 L-P). 1973-1978.....	33
123 - 124 Kadastrale plannen. 1997, 2005.....	33
B. Neerpelt (Neerpelt 2).....	33
125 - 127 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 1-5287.....	33
129 - 130 Kadastrale plannen. 1997, 2005.....	33
C. Sint-Huibrechts-Lille (Neerpelt 3).....	34
131 - 134 Kadastrale leggers en tafels op de kadastrale leggers (12 en 13, 212 en 213), artikelnummers 1-598.....	34
135 - 137 Kadastrale leggers (212 A, B, C), artikelnummers 1-1420.....	34
138 - 142 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 1-1794.....	34
144 - 181 "Staat der eigendomsovergangen" (223). 1843-1884.....	35
182 - 183 "Gemechaniseerde bijgevoegde aanwijzende tabel" (209 L-P). 1970-1978.....	37
184 - 185 Kadastrale plannen. 2005.....	37
IV. Overpelt.....	38
A. Overpelt (Overpelt 1).....	38
186 - 193 Kadastrale leggers en tafels op de kadastrale leggers (12 en 13, 212 en 213), artikelnummers 1-1690.....	38
194 - 204 Kadastrale leggers (212 A, B, C), artikelnummers 1-5119.....	38
205 - 210 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 20-5554.....	39
212 - 213 "Aanvullende aanwijzende tabel" (209). 1845-1945.....	39
215 - 248 "Staat der eigendomsovergangen" (223). 1890-1940.....	40
251 - 253 "Register der aangiften betreffende de nieuw gebouwde, weder opgebouwde of vergrote huizen en gebouwen en de veranderde of verbeterde ongebouwde eigendommen" (43). 1933- 1954.....	42
254 - 255 "Gemechaniseerde bijgevoegde aanwijzende tabel" (209 L-P). 1971-1978.....	42
B. Overpelt (Overpelt 2).....	43
257 - 261 Kadastrale leggers (212 PM-N), artikelnummers 63-5685.....	43
262 - 263 "Gemechaniseerde bijgevoegde aanwijzende tabel" (209 L-P). 1971-1978.....	43
264 - 265 Kadastrale plannen. 2005.....	43

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:
Kadaster controlekantoor Neerpelt. 2010

Periode:
1843-1978

Archiefbloknummer:
BE-A0515.2409

Omvang:

- Laatste bestanddeelnummer: 265.00
- Omvang geïndexiseerd: 7.60 m

Archiefbewaarplaats:
Rijksarchief te Hasselt

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Sinds de publicatie van het KB van 16 september 2011 ¹- een uitvoeringsbesluit van de archiefwet van 24 juni 1955, onder meer aangepast op 6 mei 2009 - zijn volgende raadplegingvoorwaarden van kracht:

1. Archief ouder dan 100 jaar is openbaar.
2. Voor het archief tussen 30 jaar en 100 jaar maakt het Rijksarchief onderscheid tussen twee soorten documenten: documenten met informatie over de persoonlijke levenssfeer enerzijds, en niet-privacygevoelige documenten zonder persoonsinformatie anderzijds.
 - a) Niet-privacygevoelige documenten zoals kadastrale perceelplannen, verzamelplannen en perequatiedocumenten zijn openbaar.
 - b) Privacygevoelige documenten zoals kadastrale leggers en aanwijzende tafels - de zogenaamde kadastrale basisdocumenten - zijn niet openbaar. Mits de schriftelijke toestemming van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie kunnen de documenten in de leeszaal van het Rijksarchief ingekeken worden. Deze toestemming kan elektronisch aangevraagd worden door een e-mail te versturen naar het centraal aanspreekpunt via datadelivery.ivu-cei.patdoc@minfin.fed.be. Nadien anonimiseert de onderzoeker de privacygevoelige gegevens bij de verwerking ervan.

3. Archief jonger dan 30 jaar is niet openbaar.
Daarnaast zijn er bijzondere opzoekingen. Dit is het onderzoek naar de veranderingen - zoals aankopen en verkopen - van onroerende goederen ouder dan 100 jaar (te allen tijde openbaar), zonder dat de vorser verdere aanknopingspunten dan een kadastraal perceelnummer heeft of het onroerend goed in kwestie kent. In deze situatie is de onderzoeker dikwijls genooddaakt via de huidige of zeer recente kadastrale basisdocumentatie (archief jonger dan 100 jaar) te weten te komen welke veranderingen zich voordeden. Pas met die informatie kan de onderzoeker verder aan de slag in de andere patrimoniale archieven zoals registratiekantoor en hypotheekbewaring. In deze gevallen doen de leeszaalmedewerkers van het Rijksarchief zelf de opzoeking, om op die manier de periode jonger dan 100 jaar te overbruggen. De relevante gegevens worden meegedeeld aan de onderzoeker. Daarna kan de onderzoeker de documenten ouder dan 100 jaar zelf inkijken.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Rijksarchief: het MB van 23 maart 2009 tot vaststelling van

1 BS, KB van 16 september 2011 tot vaststelling van de toegangsvoorwaarden voor het publiek tot sommige lokalen van het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën en van de wijze van beschikbaarstelling, raadpleging en reproductie van de aldaar bewaarde archiefstukken, 30 september 2011, p. 61447-61449.

de tarieven voor prestaties geleverd door het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën (BS, 2 juni 2009).

AANWIJZINGEN VOOR HET GEBRUIK

De meeste onderzoekers gebruiken de kadastrale basisdocumenten om informatie over individuele eigendommen of eigenaars in te winnen.

Naargelang van zijn voorkennis kan de vorser het archief van het controlekantoor van Neerpelt via twee invalshoeken doorzoeken:

1. Hij kan de grond of het gebouw op de kadasterkaart lokaliseren of hij kent het perceelnummer ²van de grond of het gebouw in kwestie.
2. Hij kent een (voormalige) eigenaar.

ZOEKEN AAN DE HAND VAN HET PERCEELNUMMER

Wie zonder voorkennis de eigendomsgeschiedenis van een gebouw of perceel wil te weten komen, moet ten minste de locatie van het vastgoed kunnen aanduiden op een huidige of historische kaart om aan de hand van het huidige of historische perceelnummer verdere opzoekingen te doen. ³In het archief van de kadastercontrole van Neerpelt zijn hiervoor voldoende kadasterplannen aanwezig. Eventueel vindt de vorser de indeling van de secties via het gemeentelijk verzamelplan, dat de Hasseltse directie bewaart. Op het kadastrale perceelplan - per sectie; eventueel op meerdere kaartbladen - kan hij vervolgens het perceelnummer terugvinden. Het is in de meeste gevallen aangewezen om de huidige of de meest recente kaart te raadplegen. Nu kan de onderzoeker de ligging en vorm op kaart bekijken, en zelfs al een historische evolutie van de bebouwing en parcellering volgen. Met het huidige of oorspronkelijke perceelnummer kan hij verder aan de slag.

Alle perceelnummers zijn immers doorlopend opgesteld in de aanwijzende tafel (oorspronkelijk en bijgevoegd). Het is aangeraden om met de verwijzing in de oorspronkelijke aanwijzende tafel meteen ook de bijgevoegde aanwijzende tafel(s) bij de hand te nemen. Aan de hand van de aanwijzende tafels kent de onderzoeker de oorspronkelijke eigenaar anno 1844, het soort goed (boomgaard, huis, schuur, school, tuin), de belastingwaarde en de wijzigingen aan het perceel en/of eigenaarwissels. De onderzoeker kan nu verder zoeken via de kadastrale legger(s).

2 Iedere sectie krijgt een letter. Sectie "J" bestaat niet, om verwarring met de letter "I" te vermijden. Per kadastrale sectie worden de percelen genummerd. Op deze manier draagt elk perceel per gemeente een uniek nummer. Bij de splitsing van een perceel krijgen de nieuwe percelen een subletter (vb. sectie A nummer 743 d). In principe werd tot op heden nooit een kadastrale henummering doorgevoerd.

3 Deze onderzoekmethode wordt een regressieve trajectanalyse genoemd. Het vergt enige moeite om inzicht te krijgen in de werking van de kadasterdocumenten en de onderlinge verbondenheid, maar nadien is het opzoeken uniform, overzichtelijk en vrij eenvoudig.

ZOEKEN AAN DE HAND VAN DE NAAM VAN EEN (VOORMALIGE) EIGENAAR

De naam in de alfabetische tafel verwijst naar het artikelnummer in de kadastrale legger. De kadastrale legger stelt de onderzoeker in staat om alle perceelnummers van één persoon te kennen. ⁴Met wat puzzelwerk kan hij de verschillende transacties afleiden (uit de in de aanwijzende tafels vermelde veranderingen van het vastgoed). Hij weet tevens in welk jaar deze gebeurden, en wie de oude en nieuwe eigenaars waren. Werd bij een transactie een perceel gesplitst of aangepast, dan kunnen de mutatiedossiers meer documentatie verschaffen.

Merk overigens op dat het kadaster enkel het vastgoed binnen de gemeentegrenzen weergeeft. Om het volledig onroerend vermogen per eigenaar in België te reconstrueren, moet de onderzoeker in principe alle kadastrale leggers voor België raadplegen.

4 Hoewel het register tot 1844 teruggaat in de tijd, leent het zich minder om een welbepaald onroerend goed per eigenaar te doorzoeken. Hier wordt best gekozen voor de bijgevoegde aanwijzende tafel.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Federale Overheidsdienst Financiën. Algemene Administratie van de Patrimonium-documentatie. Gewestelijke directie van mutaties en schattingen Limburg. Kadastercontrole van Neerpelt.

GESCHIEDENIS

DEFINITIE VAN HET "KADASTER"

De term kadaster duidt op het geheel van de documenten die worden aangemaakt om de onroerende goederen in kaart te brengen, te bepalen wie de eigenaar ervan is en de waarde met het oog op de belasting van de goederen te schatten. Het is tezelfdertijd de benaming van de dienst binnen de belastingadministratie die deze taken vervult. Met andere woorden: de diensten van het kadaster zorgen voor het opstellen en het bijhouden van een kadaster, aan de hand waarvan de belasting heffende overheid steeds kan te weten komen welk bebouwd of onbebouwd perceel tot wiens persoonlijk bezit behoort. Op basis hiervan kan de fiscus een grondbelasting of onroerende voorheffing instellen.

1796-1843: VOORGESCHIEDENIS

De inrichting van de lokale controlekantoren kent een lange en moeizame voorgeschiedenis die op het eind van de achttiende eeuw en het begin van de negentiende eeuw aanvangt.⁵Tijdens de eerste jaren van het Franse bewind maakten de Limburgse gebieden een bezettingspolitiek mee. De revolutionairen toonden er twee gezichten. Enerzijds waren alle Franse "citoyens" - onder wie ook de inwoners van het departement van de Nedermaas - gelijk voor de belastingwet. De grieven over de ongelijkheid en de willekeur van het Franse ancien régime-belastingstelsel waren immers bij de voornaamste oorzaken van het uitbreken van de revolutie. Anderzijds werden de negen Belgische departementen als wingewesten beschouwd: vanaf de eerste dag van het nieuwe republikeinse jaar, op 22 september 1796 (1 vendémiaire an V), werden de Franse grondbelastingen in de Belgische gewesten geheven. De inning van deze belastingen bleek belangrijker dan het

5 VERHELST J., De documenten uit de ontstaansperiode van het moderne kadaster en van de grondbelasting (1790-1835) (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën Miscellanea Archivistica 31), Brussel, , 1982, p. 42 en DE REU P., De Geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (1796-2006). Organisatie, bevoegdheden, ambtsgebieden, archiefvorming (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën Miscellanea Archivistica. Studia 198), Brussel, 2011, p. 202.

feitelijk kadastreren van de gronden.

De Nationale Vergadering besliste bij wet van 23 november 1790 dat de grondbelasting vastgesteld zou worden op basis van geschreven bronnen: aanwijzende tafels, staten van elke sectie en leggers, zonder bijhorende plannen. ⁶Deze wet was na de aanhechting van onze gewesten bij de Franse Republiek ook van kracht in het departement van de Nedermaas. De lokale municipaliteitsbesturen namen de taak voor de opmaak van geschreven belasting-documenten op zich en werden hierin geruggensteund door het coördinerende departements-bestuur. ⁷De burgervader van het lokale bestuur kon vijf commissarissen benoemen, die de landmeters bijstonden. Er werden echter amper plaatselijke landmeters of schatters op pad gestuurd. Het is daarom niet verwonderlijk dat er een grote kloof groeide tussen het republikeinse ideaal om komaf te maken met de oneerlijke ancien régime-belastingheffing en de Franse belastingheffing in de praktijk.

Van bij aanvang beseften de beleidsmakers dat er zonder degelijke kadastrale fundamenteen geen sprake kon zijn van de beoogde gelijkheid onder de belastingplichtigen. Maar de weinig rooskleurige openbare financiën en de buitenlandse oorlogsdreiging verhinderden het immense landmetings- en schattingswerk aan te vatten en een netwerk van landmeter-kantoren uit te bouwen. Onder het consulaat van Napoleon werd op 3 november 1802 (12 brumaire an XI) een eerste poging ondernomen om de belastingen te heffen aan de hand van een kadaster, dat gebaseerd was op actuele kaarten. ⁸Het project kreeg de naam "*cadastre général par masse de culture*" in het Nederlands benoemd als het kadaster met teeltblokken of het kadaster volgens teeltplan. Het was een weliswaar plumpe en weinig ambitieuze kadastrering, maar de uitvoerende overheid meende dat het erg snel kon worden uitgevoerd. ⁹De voorbereiding van dit kadaster volgens teeltblok bestond uit twee voorname taken: het opmeten en opmaken van plannen enerzijds en het evalueren van een kadastraal inkomen dat voor iedere gemeente bepaald werd anderzijds. Aaneengesloten stukken land met hetzelfde type grondgebruik of teelten - zoals tuinen, bossen, vijvers, heide, akkerland, weiland - werden als één geheel aanzien, wat het opmeten en inventariseren van de gronden uiteraard enorm versnelde. Alle plannen werden op schaal 1 op 5.000

6 BLOCH M., *Les plans parcellaires en France, de la Révolution à l'Empire: les premières tentatives de cadastre fiscal*, in *Annales d'histoire économique et sociale*, Parijs, 1929, p. 392-395.

7 De grondbelasting was een zogenaamde repartitiebelasting op vier niveaus. De centrale administratie eiste vanuit Parijs een vooraf bepaalde som op, die de grondbelasting diende op te brengen. Dit bedrag werd - onder meer op basis van de bevolkingsaantallen - verdeeld over de verschillende departementen. Daarna maakte het departementsbestuur een zo rechtvaardig mogelijke verdeling over de administratieve arrondissementen en ten slotte berichtte de onderprefect aan de municipaliteiten hoeveel geld zij moesten ophalen. De lokale besturen dienden zelf maar uit te zoeken hoe de geldsom over de verschillende eigenaars van onroerende goederen werd "omgeslagen".

8 PRENEEL M., *Op de grens van het archiefperceel. De bewogen geschiedenis van het archief van het Belgische kadaster*, in VAN DER EYCKEN M. en HOUTMAN E. (red.), *Liber Amicorum Coppens Herman. Deel I (Studia 115)*, Brussel, Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën, 2007, p. 292.

9 OCKELEY J., *Inventaris van de verzameling kaarten berustend op de Directie van het Kadaster van Brabant. I. Het Kadaster met teeltblokken (Cadastre par masse de culture)* (Algemeen Rijksarchief Toegangen in beperkte oplage 581), Brussel, 2005, p. 10.

opgemeten en kregen een oriëntatie naar het noorden. Vervolgens berekende een schatter op basis van de kaarten de netto-opbrengst per soort van grondgebruik. Op die manier kon het lokale bestuur de inwoners aan de hand van hun soort eigendom individueel gaan taxeren.¹⁰ Deze hele kadastrering bleef een lokale aangelegenheid, waarin het ministerie van Financiën amper ondersteuning gaf. Het departement van de Nedermaas fungeerde als tussenbestuur, maar het was bepaald niet de beste leerling van de klas.¹¹ Het kadaster met teeltblokken leidde tot een rechtvaardiger verdeling van de grondbelastingen onder de gemeenten, maar de accurate registratie van het individuele onroerende bezit, met informatie over de soort en de waarde van de afzonderlijke gronden en gebouwen, bleef voornamelijk uit. Napoleons gerenommeerde minister van Financiën Gaudin gooide het daarom over een andere boeg. Nu er relatieve vrede heerste in Europa, kregen de kadasterwerken een hernieuwde aandacht. Hoewel de beleidsvoerders nog steeds genoodzaakt waren de grondbelasting volgens een klassiek repartitiestelsel te heffen, konden ze het kadaster wel een nieuwe invulling geven. Een goed functionerend kadaster is niet alleen een essentieel belastinginstrument, maar het heeft daarenboven een grote administratieve en statistische waarde. De financiënwet van 15 september 1807 had een "*cadastre par épreuve*" voor ogen, waarbij alle afzonderlijke percelen in kaart werden gebracht: dit is het kadaster dat we de dag van vandaag kennen. De centrale staat onttrok de verantwoordelijkheid aan de gemeente-besturen door zelf de kadasterwerken te leiden en openbare landmeters te benoemen die actief waren op lokaal niveau. De uitvoering van de kadastertaken werd opgevolgd door de Maastrichtse directeur van Directe Belastingen en werd gecoördineerd door het bestuur van het departement van de Nedermaas. De landmeters in de Limburgse gemeenten werden voornamelijk uit de Franse grensstreek gerekruteerd, in tegenstelling tot de aanwerving van plaatselijke landmeters in de voorgaande jaren. Zij maten de percelen op en brachten deze op kaart en inventaris, vanaf het verschijnen van de uitvoeringsdecreten van 27 januari 1808 en 20 april 1808. Van dan af besliste het Nedermaasdepartement jaarlijks tot het volledig perceelsgewijs kadastreren van enkele gemeenten. Slechts opgehouden door de Europese oorlogsprikelen in 1814, beval koning Willem meteen de voortzetting van de kadasterwerken in de Zuidelijke Nederlanden.¹² De kadastrering van de provincie Limburg (in omvang veel

10 COPPENS H., Oud en nieuw kadaster, in Spiegel Historiae, 1968, jaargang 3, nr. 11, p. 602: Niet alle municipaliteiten werden op die manier gekadastrerd. Het kadaster met teeltblokken was een "inductief kadaster": in elk departement werden enkele representatief geachte gemeenten gekadastrerd, waarna de resultaten en dus belastingtarieven werden toegepast in vergelijkbare gemeenten. Een beknopte geschiedenis over de moeizame organisatie en uitvoering van het kadaster met teeltblokken is te lezen in: DE BROUCKERE C. en TIELEMANS F., Répertoire de l'administration et du droit administratif de la Belgique. DL. IV, Brussel, 1838, p. 16-18.

11 Brief van 14 juli 1804 (25 messidor an XII) van de minister van Financiën aan de prefecten van de departementen.

12 VELDHORST A., "Voor het kadaster getekend: Gericke". van klerk in Kleef tot genobilliteerd gouverneur van Nederlands-Limburg, in Publications de la Société Historique et Archéologique dans le Limbourg, 1995, nr. 131, p. 159-198.

groter dan het huidige Limburg ¹³) verliep voorspoedig. Op het einde van de Nederlandse periode waren de meeste opmetingen en schattingen voltooid en was de administratie klaar om de laatste onevenwichtige waardeschattingen op provinciaal niveau weg te werken. Administratieve problemen ten gevolge van de Belgische onafhankelijkheid strooide echter roet in het eten. Vanaf dan kende de Limburgse kadasterwerking - wier voorgeschiedenis tot op dat moment erg gelijklopend met de andere Belgische provincies was - een atypisch verloop, dat slechts kan vergeleken worden met de Luxemburgse kadastergeschiedenis. Als de Franse periode (ca. 1795-1814) het tijdperk was van een moeizame opbouw van de kadasteradministratie en het bepalen van de gemeente-grenzen, en de Nederlandse periode (1815-1830) het tijdvak genoemd wordt van de bestendiging en versnelde uitvoering van de kadasterwerken, dan moet het begin van de Belgische periode (1830-1845) als de tijd beschouwd worden die gedomineerd werd door de grensperikelen met Nederland.

Na de onafhankelijkheid werden de kadasterwerken in België gestaakt en een tijd lang werd geen initiatief genomen. De Nederlandse legers namen prompt de Limburgse kadastrale leggers mee. ¹⁴Nederland en België leefden nog jarenlang op voet van oorlog en de discussie over de bestaansredenen en het grondgebied van België bleef de Europese agenda bepalen. Het door de Europese mogendheden neutraal verklaarde België was de facto in het bezit van de regio Maastricht en enkele Duitstalige Limburgse gebieden. Vanaf 1838 verzachtte het klimaat: koning Willem zag in dat België in de Europese context zou blijven bestaan - ondertussen kostte de oorlogsdreiging handenvol geld voor het Nederlandse staande leger - en bij de aanvaarding van de gemaakte afspraken kon hij toch wel wat uit de brand slepen. ¹⁵Koning Willem I bond in en de vrede tussen België en Nederland werd formeel beklonken tijdens het Verdrag van Londen in 1839. Het eindverdrag werd daarna praktisch uitgewerkt en hier en daar lieten de partijen verbeteringen aanbrengen, die tot het traktaat van 5 november 1842 en de Nederlands-Belgische conventie van 8 augustus 1843 leidden. Met de Europese vrede was eindelijk ook de Limburgse boedelscheiding bezegeld. Toen de territoriale oplossing in 1838 nog in de maak was, hadden de Belgische kadasterambtenaren het opmetings- en schattingswerk al hervat. ¹⁶Deze werkzaamheden werden in 1843 en 1844 voltooid: alle Limburgse gronden en gebouwen waren opgemeten, in kaart gebracht, geïnventariseerd en naar kadastrale waarde geschat.

1844-HEDEN: ONTSTAAN EN ONTWIKKELING

Nu was het zaak om alle veranderingen van de kadastrale toestand nauwkeurig op te volgen en in de kadastrale bescheiden aan te passen. Een bestendige en

13 DE VRANKRIJKER A., De grenzen van Nederland. Overzicht van wording en politieke tendenzen, Amsterdam, 1946, p. 191-194.

14 CHALLE J.-P., Het oorspronkelijk kadaster en zijn gebruik, in Driemaandelijks tijdschrift van het Gemeentekrediet van België, 1973, jaargang 27, nr. 105, p. 155.

15 ROEGIERS J. & VAN SAS N., Revolutie in Noord en Zuid (1780-1830), in BLOM J. en LAMBERTS E. (red.), Geschiedenis van de Nederlanden, Rijswijk, 1994, p. 251.

16 Zie ook: MULLER E., De invoering van het kadaster in Limburg, in Geodesia, 1979, nr. 21, p. 253-257.

volwaardige kadasteradministratie moest deze continuïteit garanderen. Het Limburgse kadaster was vanaf 1 april 1845 officieel werkzaam. De wetgever maakte meteen een concreet onderscheid tussen de *sedentaire diensten* de *actieve dienst*. De *sedentaire dienst* bestaat letterlijk uit de "kadasterbewaring" of het bijhouden van de kadastrale gegevens, op basis waarvan de onroerende voorheffing bepaald wordt. Het zijn de gewestelijke directies die de dienst van de kadasterbewaring uitmaken: één per provincie. De gewestelijke directie van Limburg bevindt zich vanouds in Hasselt. Een bijzondere taak van de Hasseltse directie vormt het afleveren van uittreksels uit kadastrale plannen en leggers.

¹⁷Daarnaast is er de *actieve dienst*, waar de feitelijke actualisatie van de kadastrale gegevens op lokaal niveau gebeurt. Hiervoor steunde het kadaster op een uitgebreid netwerk van plaatselijke landmeterkantoren. ¹⁸

Sinds 1844 is er op het laagste echelon een landmeter werkzaam, ook in de kadasterkantoren van Bree en Overpelt, die beiden pas in 1845 officieel opgericht werden, en die de rechts-voorgangers van het kantoor van Neerpelt zijn. De landmeter werkt er samen met andere kadasterambtenaren om de kadastrale basisdocumenten in overeenstemming te brengen met de onroerende realiteit. De geactualiseerde gegevens worden naar de gewestelijke directie verstuurd, en nadien worden de belastingambtenaren die instaan voor de heffing en inning van de jaarlijkse grondbelastingen geïnformeerd. De landmeters gaan zelf ook op pad om veranderingen van onroerende goederen te velde te controleren.

Tegenwoordig is het kadaster een dienst binnen de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, een pijler van de Federale Overheidsdienst Financiën. ¹⁹Het kadasterkantoor van Neerpelt en rechtsvoorgangers onderging weliswaar enkele organisatorische aanpassingen, maar de activiteiten en bevoegdheden bleven altijd dezelfde. In principe zijn de werkprocessen in de lokale kadaster- en controlekantoren weinig veranderd, abstractie gemaakt van het gebruik van de computer en de introductie van een digitaal informatiesysteem.

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

In 1844 bestond er eindelijk een inventaris van alle Limburgse onroerende goederen, met alle relevante informatie over de goederen en de respectieve eigenaars. 1844 geldt daarom als het startjaar voor de kadastrale informatie. Vanaf dat moment dienden de Limburgse kadasterambtenaren alle veranderingen van de opgeschreven onroerende goederen - zoals verkopen, wijzigingen van de perceelgrootte, verandering van bestemming van de grond, afbraak of opbouw van een gebouw - nauwgezet bij te houden. Het actualiseren van alle veranderingen gebeurt tot op vandaag, zodat de fiscus en de onderzoeker kunnen te weten komen wat een bepaalde persoon aan

17 In de begrotingswet van 20 december 1867 was gestipuleerd dat de betaling daarvan aan de schatkist zou toekomen. De tarieven zijn vastgelegd bij KB van 21 december 1867.

18 DE REU P., De Geschiedenis, p. 119-120.

19 PRENEEL M. en VERHELST J., FOD Financiën in VAN DEN EECKHOUT P. en VANTHEMSCHE G. (red.), Bronnen voor de studie van het hedendaagse België 19de-20ste eeuw, 2de uitg., Brussel, 2009, p. 407-421.

gebouwen en gronden bezat, op elk gegeven moment. Daarom opperde de jonge Belgische overheid dat de tijd rijp was om het toenmalige Reglement van Bewaring aan te passen (zie het KB van 22 maart 1843). Dit reglement was een soort van handleiding met regels over de te verrichten taken. Het was daarenboven een handzame richtlijn die de onderlinge coördinatie en de afzonderlijke taken van de landmeters, controleurs, inspecteurs en de provinciale directeur voorschreef. Het werd gewijzigd op 22 maart 1845²⁰, was van kracht vanaf 1 april 1845 en werd verder aangevuld door het MB van 18 november 1853.

De facto verving het Reglement van Bewaring de "Franse" werkmethode voor het opmaken van het kadaster - die sinds 1811 was vastgelegd in de befaamde *Recueil méthodique des lois, décrets, instructions et décisions sur le cadastre, approuvé par le Ministre des Finances*- en vulde meteen de regelgeving over de feitelijke bewaring aan.²¹Een eerste Reglement van Bewaring werd reeds uitgevaardigd op 10 februari 1835 en was slechts van kracht in de al gekadastreerde provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Brabant, Henegouwen, Namen en Luik. De versie van 26 juli 1877 is de laatst gekende versie²², en de inhoud werd naderhand herhaaldelijk gewijzigd door wetten of ministeriële omzendbrieven. In 1938 bracht men een gecoördineerde versie uit, die vlug verouderde. Vanaf 1965 gebruikt het kadaster de 'Algemene Instructies M', die gebaseerd zijn op het reglement van 1877, maar telkens worden aangepast aan de actuele werkmethodes.

De bevoegdheden van het controlekantoor van Neerpelt en rechtsvoorgangers zijn sinds de oprichting ervan amper gewijzigd. De landmeters in het kantoor doen hun controle van de kadastrale veranderingen ter plaatse, en gebruiken hiervoor voornamelijk gegevens uit het naburige registratiekantoor.²³Want zowel het Reglement van Bewaring uit 1845 als de meest recente Algemene Instructies M stellen: "geen mutatie zal zich in het kadaster voordoen, indien ze niet door authentieke stukken werd geconstateerd. Naast de verklaringen omtrent de onroerende wijzigingen die door de lokale besturen werden gegeven, zijn het de geregistreerde akten uit de ontvangkantoren van registratie & domeinen die als basis voor de mutaties van het kadaster dienen." Verder verzorgen de landmeters het contact met de belastingplichtige en de informatie-uitwisseling met de belastingambtenaren.²⁴De kadastercontrole van Neerpelt staat ook in voor het samenstellen en actualiseren van een gedetailleerd overzicht van bebouwde en onbebouwde eigendommen.

20 BS, 31 maart 1845, Règlement pour la conservation du Cadastre du Royaume de Belgique, p. 745.

21 ZOETE, A., De documenten in omloop bij het Belgisch Kadaster (1835-1975) (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën Miscellanea Archivistica 21), Brussel, 1979, p. VI-VII.

22 BS, 18 augustus 1877.

23 MARSTBOOM L., BOURLON R. en JACOBS A., Le cadastre et l'impôt foncier, Brussel, 1956, p. 59 en volgende.

24 VERHELST J., De controle van het Kadaster en haar plaats in het geheel van de administratie der direkte belastingen, in DE SCHEPPER, H. (red.), Bronnen voor de geschiedenis van de instellingen in België. Handelingen van het colloquium te Brussel. 15-18.IV.1975 (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën Studia 28), Brussel, 1977, p. 379-381.

De controleur van de *actieve dienst* was belast met het toezicht op het werk van de landmeters. Hij controleerde de opmetingschetsen, de stukken bewaard door het gemeentebestuur, de zorg waarmee de kaarten en formulieren werden ingevuld, de regelmaat waarmee de mutaties werden opgenomen en de mate waarin de voorschriften van het reglement van bewaring werden nageleefd.²⁵ De opmetingen gebeurden door de landmeters in dienst van het kadaster. Zij voerden per jaar minstens twee *omreiswerken* uit; vooraf brachten ze de burgemeesters en de eigenaars van de te schatten percelen op de hoogte van hun komst.

De jaarlijkse *omreiswerken* (controles ter plekke) om de wijzigingen inzake eigenaar, structuur en kadastraal inkomen van de percelen bij te houden, volstonden niet. Het kadaster hinkte voortdurend achter op de onroerende realiteit. Vooral de kloof tussen het berekende kadastrale inkomen en de werkelijke waarde van de onroerende goederen groeide. In 1861-1865 en in 1896-1898 organiseerde het kadaster daarom algemene *perequaties* om het kadastraal inkomen opnieuw af te stemmen op de werkelijke waarde van het onroerend goed. De belastingwet van 29 oktober 1919 voerde een nieuw systeem in voor de berekening van het kadastraal inkomen, maar door de continue schommelingen in de waarde van vastgoed bleek ook dat ontoereikend. Uiteindelijk besliste de wet van 13 juli 1930 tot tienjaarlijkse kadastrale herzieningen, aangevuld met plaatselijke herzieningen waar nodig. De laatste herziening dateert van 1980, met de kadastrale situatie van 1975 als basis.²⁶ Sinds het aanslagjaar 1991 worden de waarden van 1975 met een indexcijfer vermenigvuldigd.

ORGANISATIE

Gedurende de periode 1796-1843 bleef de lokale kadastrale organisatie ongewijzigd. De opmetingen van de landmeter-schatters werden door een controleur gecontroleerd. Een ingenieur-verificateur stond in voor het toezicht en de organisatie van de kadastrale opmetingen. Deze ingenieur-verificateur stond zelf onder het gezag en controle van de inspecteur-generaal (kadastraal toezicht), de inspecteur en de directeur van de directe belastingen (fiscaal toezicht) en de prefect van het departement (administratief toezicht).²⁷ De plaatselijke verantwoordelijkheid van de kantonmunicipaliteit of de gemeente werd sinds 1808 ingeperkt: kadastrale landmeters vervingen de voormalige lokale landmeters en er kwamen geen commissarissen meer te pas aan het schatwerk.

Na de onafhankelijkheid voegde de overheid de nog prille kadasterorganisatie toe aan de inrichting van de directe belastingen - waartoe ook de grondbelasting behoorde. Toen het Limburgse grondgebied helemaal in (kadaster)kaart was gebracht, stelde het kadastrale bestuur een *sedentaire diensten* een *actieve dienst* in. In de *actieve dienst* of velddienst verzamelden de ambtenaren alle veranderingen: dit gebeurde in het landmeterkantoor (ook

25 DE REU P., De Geschiedenis, p. 122-123.

26 Voor een overzicht van alle algemene perequaties sinds 1860, zie: DE REU P., De Geschiedenis, p. 208-210.

27 DE REU P., De Geschiedenis, p. 114-117.

wel "kadasterkantoor" genoemd). De landmeters stuurden deze informatie op naar de *sedentaire dienst* provinciaal niveau: de gewestelijke directie Limburg te Hasselt, waar alle informatie werd samengebracht om te dienen als basis voor de onroerende belastingen.

Vanaf 1 april 1845 waren de kadasterkantoren van Bree en Overpelt officieel werkzaam en stond een landmeter aan het hoofd van de opmetingen en schattingen. Het zijn de rechtsvoorgangers van de kadastercontrole van Neerpelt. Achel, Hamont, Lommel, Neerpelt, Overpelt en Sint-Huibrechts-Lille maakten deel uit van het ambtsgebied van deze kadasterkantoren. Het ambtsgebied wijzigde echter heel regelmatig. Door territoriale reorganisaties zag het Neerpeltse kadasterkantoor net voor de Eerste Wereldoorlog het licht. Een exhaustief overzicht van de vele wijzigingen in de samenstelling van het ambtsgebied van Neerpelt en de rechtsvoorgangers zou ons te ver leiden.²⁸ Het is daarenboven weinig relevant, omdat deze wijzigingen geen belemmering vormen voor de (geschiedenis van de) archiefvorming: de kadastrale informatie wordt sinds het begin steeds per gemeente bijgehouden, zodat bij een eventuele verplaatsing van een gemeente van het ene naar het andere ambtsgebied de kadastrale documenten eenvoudigweg mee verhuizen. Het is daarom belangrijk om de samenstelling van het ambtsgebied op het moment van de overdracht van het kadasterarchief naar het Rijksarchief te kennen. In 2010 werd het ressort van het controlekantoor van Neerpelt gevormd door de gemeenten Hamont-Achel, Lommel, Neerpelt en Overpelt.²⁹

Het was een controleur van de gewestelijke directie (van de directe belastingen) die toezicht hield op de landmeter- en kadastrale werken. Hij werkte vanuit de *sedentaire dienst* in Hasselt. Zijn controlegebied viel met andere woorden gelijk met de provincie Limburg. Tijdens het interbellum veranderde de organisatie: per provincie kwamen er meerdere controlekantoren, elk met hun eigen controlegebied. Met andere woorden: de kadastercontrole verhuisde van de *sedentaire* naar de *actieve dienst*. Dit tijdstip is geenszins toevallig: de kadastrale archieven waren sinds de Eerste Wereldoorlog erg verwaarloosd. De kadastrale informatie strookte op vele plaatsen amper nog met de onroerende realiteit. Ondertussen ontplooidde het hoofdbestuur zich tot een meer technische dienst en werd het een zelfstandige administratie bij KB van 8 september 1930, met grotere autonomie tegenover de fiscus. In Limburg, net zoals in de andere provincies, krompen de controlegebieden en steeg het aantal controlekantoren. Na de Tweede Wereldoorlog telde de Hasseltse directie een tiental kantoren met een controleur aan het hoofd. Met enkele technische werkprocessen greep de wetgever verder in de inrichting van de kantoren in.³⁰ De grootste aanpassing

28 De kadasterkantoren of controlekantoren zijn strikt genomen buitendiensten van de administratie van het kadaster en niet van de belastingadministratie. Ze behoren daarom niet tot de kern van de fiscus. Het is niet verwonderlijk dat de territoriale indeling van de ambtsgebieden niet op het legaliteitsbeginsel steunt: de aanpassingen van ambtsgebieden hoeven niet noodzakelijk worden bekendgemaakt in officiële wetteksten in het Belgisch Staatsblad. De indeling van de ambtsgebieden is op een zeer pragmatische leest geschoeid: het aantal gemeenten dat een landmeter kon verwerken.

29 BS, 17 juni 2008, p. 30721-30722: beslissing van 7 mei 2008 van de Voorzitter van het Directiecomité van de FOD Financiën houdende reorganisatie van de dienstomschrijvingen van de diensten voor "Mutaties en Schattingen" van de Administratie van het Kadaster,

30 De kadasteradministratie maakte bijvoorbeeld vanaf 1955 een wezenlijk onderscheid

kwam er in 1969, toen de controlegebieden de kadasterkantoren opslochten.

³¹Het controlekantoor van Neerpelt verving met name het kadasterkantoor van Neerpelt en nam de landmeterstaken over, zodat de controles van dan af verbonden waren met de kadastrale werkzaamheden. ³²Op deze manier kregen de controleurs ook een meer actieve rol toebedeeld in de velddienst van het kadaster. Het controlekantoor van Neerpelt is nu belast met de taken plaats die voorheen door zowel landmeting als controle werden uitgeoefend.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

De documenten uit 1844 die de basis van de kadastrale inventaris van het vastgoed in de regio Neerpelt vormen, worden "oorspronkelijke" basisdocumenten genoemd. Alle aanvullingen tot heden werden in afzonderlijke registers opgetekend: de "bijgevoegde" basisdocumenten. ³³De basisdocumenten worden bijgehouden per gemeente, en dat is niet alleen een grote troef voor het onderzoek. De kaarten, leggers en tafels konden sinds 1844 samen worden bewaard in het lokale landmeterkantoor. Bij veranderingen van het ambtsgebied verhuisden de basisdocumenten eenvoudigweg mee. Tot 1969 beheerde het kadasterkantoor van Neerpelt en rechtsvoorgangers de archiefreksen; tussen 1969 en 2009 was dat de kadastercontrole van Neerpelt.

VERWERVING

Het kadaster maakt deel uit van de Algemene Administratie van de Patrimonium-documentatie, binnen de Federale Overheidsdienst Financiën - het vroegere ministerie van Financiën. Het kadasterarchief is met andere woorden onderworpen aan de archiefwet van 1955, met recente aanvulling van 6 mei 2009. De archiefwet verplicht de overheidsdiensten om voortaan documenten ouder dan 30 jaar in goede, geordende en toegankelijke staat over te brengen naar het Rijksarchief. ³⁴Desondanks is dat voor het Kadaster nooit systematisch

tussen controlekantoren voor mutaties en geschillen (de landmeting van de percelen) en de kantoren voor de taxatiecontrole (de waarde-schatting van de percelen). Dit verschil verwaterde echter en sinds 1969 was hiervan geen sprake meer.

31 VERHELST J., De controle van het Kadaster, p. 377.

32 DE REU P., De Geschiedenis, p. 248, en DEKIEN C. en DE RYNCK F., Atlas van de bestuurlijke gebieds-indelingen in Vlaanderen. De binnenkant van het openbaar bestuur, Leuven, 1991, p. 64-65: MB van 10 oktober 1978. Volgens de belangrijkheid en hoeveelheid van de werkzaamheden werden de kantoren onderverdeeld in controles A (onder leiding van een hoofdcontroleur) en controles B (met een controleur (B) of adjunct-controleur aan het hoofd), elk met eventuele bijkantoren wanneer de kantoren een te groot gebied bestreken. Eind twintigste eeuw verdween ook dit onderscheid tussen A-kantoren en B-kantoren, als gevolg van een reorganisatie op centraal niveau.

33 Enkel de kadastrale legger - uitgaande van de eigendomstitels - maakt de brug en combineert het statische "oorspronkelijke" en het dynamische "bijgevoegde" werkproces.

34 Een interessante blik achter de schermen biedt PRENEEL M., Op de grens van het archiefperceel, p. 294-297.

gebeurd: voor de administratie blijkt het administratief nut van het archief nog te groot.

In 2009 opperden de kadastercontroles van Limburg het voorstel om de kadastrale basis-documenten aan het Rijksarchief te Hasselt in bewaring te geven. Dit was voor het Rijksarchief een unieke kans om de bronnen voor de kadastrale geschiedenis van de hele provincie te herbergen.

Inhoud en structuur

INHOUD

De periodisering van deze inventaris is ietwat misleidend. Het archief van de kadastercontrole Neerpelt omvat strikt genomen slechts enkele kadastrale perceelplannen die in 1997 of 2005 werden aangemaakt. Het gros van dit archief bestaat uit de kadastrale basisdocumenten: de kadastrale leggers en aanwijzende tafels die voornamelijk dateren uit de periode 1844-1978. De zogenaamde basisdocumenten vormen echter de hoofdmoot van de archiefvorming van de kadastercontrole. De documenten worden met een nummer benoemd. Deze archiefreeksen worden steeds per gemeente bijgehouden. Van bij de oprichting van het kadaster werden "oorspronkelijke" en "bijgevoegde" basisdocumenten aangemaakt. De "oorspronkelijke" uit 1844 bleven namelijk ongewijzigd om het beginpunt van het kadaster te markeren; de "bijgevoegde" vormen hierop aanvullingen. Er wordt hiervoor overigens niet per jaar een nieuw register of document begonnen, maar de kadasterambtenaren maken aanvullingen in de bestaande "bijgevoegde" documenten. Wanneer deze vol geraken of te onduidelijk worden, maakt men een nieuw plan, legger of tafel aan.

Aan de hand van enkele cartografische basisdocumenten worden de onroerende bezittingen in de hele gemeente in kaart gebracht. Het Kadaster verdeelde elke gemeente vanaf 1834 - in Limburg en Luxemburg vanaf 1844 - in secties, waarbinnen elk perceel een eigen perceelnummer kreeg. Op het verzamelplan zijn de gemeentegrenzen en de indeling van die gemeente in secties te zien. Het kadastrale perceelplan is meer gedetailleerd: hierop is een (deel van een) sectie getekend met alle percelen (oorspronkelijke reeks 201 en bijgevoegde reeks 202).

De meeste kadastrale documenten zijn echter beschrijvend. Elk perceelnummer is beschreven in de oorspronkelijke aanwijzende tafel (reeks 208). De aanpassingen staan in de bijgevoegde aanwijzende tafel (reeks 209). Maar het is de kadastrale legger (reeks 12, die vanaf 1853 212 genoemd wordt en vanaf 1968 212PM-N en 212 AM-N) die het sleuteldocument van de administratie vormt. Eenvoudig voorgesteld: het is een register dat per eigenaar alle eigendommen/perceelnummers weergeeft die hij in één gemeente bezit. De legger overstijgt de oorspronkelijke kadasterfase, want de boekdelen uit 1834/1844 werden steeds verder aangevuld. Het toont met andere woorden niet de situatie op één moment, maar laat het verloop in de tijd zien (met de aankopen en verkopen). Voor alle namen die in de legger voorkomen is er een fiche of een register voorzien, eventueel ingebonden bij de kadastrale legger. Dit wordt de alfabetische tafel (reeks 13, die vanaf 1853 213 genoemd wordt, of reeks 215) genoemd.

Taal en schrift van de documenten

De stukken zijn opgesteld in het Nederlands en - voornamelijk de negentiende-eeuwse archiefdocumenten - in het Frans.

SELECTIES EN VERNIETIGINGEN

Er werden na overdracht van het archief naar het Rijksarchief geen stukken geselecteerd of vernietigd.

TOEKOMSTIGE AANGROEI/AANVULLINGEN

In 2009 keurde de Algemene Directie van de dienst Patrimoniumdocumentatie een instructie - inclusief selectielijst - goed voor de archieven van het Kadaster. De instructie kwam tot stand in nauwe samenwerking met het Rijksarchief. Het is de bedoeling dat de gewestelijke directies en de antennes voortaan systematisch archief overdragen aan het Rijksarchief. In een eerste fase zullen de prekadastrale documenten, de bijgevoegde plannen en perequatiedossiers worden overgedragen, in een tweede fase de mutatiedossiers en de gedigitaliseerde oorspronkelijke plannen. De directies van Aarlen en Hasselt beten in 2009 de spits af. Het Rijksarchief te Hasselt kon de dossiers van afpaling van Limburgse gemeenten verwerven. Voorlopig zijn er geen concrete plannen om kadastraal archief van de gewestelijke directie over te brengen naar het Rijksarchief Hasselt.

ORDENING

Het archief van het controlekantoor van het kadaster Neerpelt bevat - volgens de terminologie van Zoete - slechts enkele "kadastrale basisdocumenten". Deze documenten zijn geografisch geordend:

I. HAMONT-ACHEL

- A. Achel (Hamont-Achel 2)
- B. Hamont (Hamont-Achel 1)

II. LOMMEL

- A. Lommel (Lommel 1)
- B. Lommel (Lommel 2)
- C. Lommel (Lommel 3)
- D. Lommel (Lommel 4)
- E. Lommel (Lommel 5)

III. NEERPELT

- A. Neerpelt (Neerpelt 1)
- B. Neerpelt (Neerpelt 2)
- C. Sint-Huibrechts-Lille (Neerpelt 3)

IV. OVERPELT

- A. Overpelt (Overpelt 1)
- B. Overpelt (Overpelt 2)

In de vier hoofdstukken wordt per gemeente een indeling per kadastrale afdeling gemaakt. Deze afdelingen mogen niet met de kadastrale secties verward worden: de afdeling is de basis waarop de kadastrale legger werd

opgemaakt. ³⁵In principe komt alle informatie van één gemeente in één kadastrale legger terecht; indien een gemeente te groot is, wordt een pragmatische verdeling in kadastrale afdelingen gemaakt.

35 ZOETE A., *De documenten in omloop bij het Belgisch Kadaster (1835-1975)* (Miscellanea Archivistica 21), Brussel, 1979, p. 2.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

I. HAMONT-ACHEL

A. ACHEL (HAMONT-ACHEL 2)

1 - 5 KADASTRALE LEGGERS EN TAFELS OP DE KADASTRALE
LEGGERS (12 EN 13, 212 EN 213), ARTIKELNUMMERS 1-852.

1	Artikelnummers 1-283.	1 deel
2	Artikelnummers 284-448.	1 deel
3	Artikelnummers 449-637.	1 deel
4	Artikelnummers 638-776.	1 deel
5	Artikelnummers 777-852.	1 deel
6	"Oorspronkelijke aanwijzende tabel" (208).	1 deel
7	Kadastrale plannen. 2005.	14 kaarten

B. HAMONT (HAMONT-ACHEL 1)

8 - 14 KADASTRALE LEGGERS EN TAFELS OP DE KADASTRALE
LEGGERS (12 EN 13, 212 EN 213), ARTIKELNUMMERS 1-1209.
Artikelnummers 1-242.

8	Artikelnummers 1-242.	1 deel
9	Artikelnummers 243-337.	1 deel
10	Artikelnummers 338-486.	1 deel
11	Artikelnummers 487-610.	1 deel

12	Artikelnummers 611-798.	1 deel
13	Artikelnummers 799-1085.	1 deel
14	Artikelnummers 1086-1209.	1 deel
15	"Oorspronkelijke aanwijzende tabel" (208).	1 deel
16	"Aanvullende aanwijzende tabel" (209).	1 deel
17	17 - 51 "STAAT DER EIGENDOMSOVERGANGEN" (223). 1889-1940. 1889-1890.	1 omslag
18	1890-1891.	1 omslag
19	1891-1892.	1 omslag
20	1892-1893.	1 omslag
21	1893-1894.	1 omslag
22	1894-1895.	1 omslag
23	1895-1896.	1 omslag
24	1896-1897.	1 omslag
25	1897-1898.	1 omslag
26	1898-1899.	1 omslag
27	1899-1900.	1 omslag

		1 omslag
28	1900-1901.	1 omslag
29	1901-1902.	1 omslag
30	1902-1903.	1 omslag
31	1903-1904.	1 omslag
32	1904-1905.	1 omslag
33	1905-1906.	1 omslag
34	1906-1907.	1 omslag
35	1907-1908.	1 omslag
36	1908-1909.	1 omslag
37	1909-1910.	1 omslag
38	1911.	1 omslag
39	1912.	1 omslag
40	1913.	1 omslag
41	1914.	1 omslag
42	1915.	1 omslag
43	1916.	1 omslag

44	1917.	1 omslag
45	1918.	1 omslag
46	1919.	1 omslag
47	1920.	1 omslag
48	1937.	1 omslag
49	1938.	1 omslag
50	1939.	1 omslag
51	1940.	1 omslag
52	Kadastrale plannen. 2005.	17 kaarten

II. LOMMEL

A. LOMMEL (LOMMEL 1)

53 - 62 KADASTRALE LEGGERS (212 A, B, C), ARTIKELNUMMERS 1-6262.

53	Artikelnummers 1-2000.	1 omslag
54	Artikelnummers 2003-2800.	1 omslag
55	Artikelnummers 2803-3349.	1 omslag
56	Artikelnummers 3701-4050.	1 omslag
57	Artikelnummers 4051-4401.	1 omslag
58	Artikelnummers 4402-4801.	1 omslag
59	Artikelnummers. 4802-5249.	1 omslag
60	Artikelnummers 5250-5649.	1 omslag
61	Artikelnummers 5650-6049.	1 omslag
62	Artikelnummers 6050-6262.	1 omslag
63 - 66 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS 26-6349.		
63	Artikelnummers 26-3396.	1 omslag
64	Artikelnummers 3400-4195.	1 omslag
65	Artikelnummers 5101-5849.	1 omslag

66	Artikelnummers 5855-6349.	1 omslag
	<i>B. LOMMEL (LOMMEL 2)</i>	
67	67 - 77 KADASTRALE LEGGERS (212 A, B, C), ARTIKELNUMMERS 1-6851. Artikelnummers 1-2199.	1 omslag
68	Artikelnummers 2200-3099.	1 omslag
69	Artikelnummers 3100-3600.	1 omslag
70	Artikelnummers 3601-4000.	1 omslag
71	Artikelnummers 4001-4400.	1 omslag
72	Artikelnummers 4401-4800.	1 omslag
73	Artikelnummers 4801-5249.	1 omslag
74	Artikelnummers 5250-5650.	1 omslag
75	Artikelnummers 5651-6000.	1 omslag
76	Artikelnummers 6000-6400.	1 omslag
77	Artikelnummers 6401-6851.	1 omslag
78	78 - 80 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS 308-7050. Artikelnummers 308-3999.	1 omslag

79	Artikelnummers 4000-5992.	1 omslag
80	Artikelnummers 6027-7050.	1 omslag
<i>C. LOMMEL (LOMMEL 3)</i>		
81	81 - 84 KADASTRALE LEGGERS (212 A, B, C), ARTIKELNUMMERS 1-3949. Artikelnummers 1-3250.	1 omslag
82	Artikelnummers 3250-3700.	1 omslag
83	Artikelnummers 3251-3599.	1 omslag
84	Artikelnummers 3600-3949.	1 omslag
85	85 - 86 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS 16-4148. Artikelnummers 16-3543.	1 omslag
86	Artikelnummers 3550-4148.	1 omslag
<i>D. LOMMEL (LOMMEL 4)</i>		
87	87 - 88 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS 53-6424. Artikelnummers 53-4492.	1 omslag
88	Artikelnummers 4502-6424.	1 omslag

E. LOMMEL (LOMMEL 5)

89 - 93 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS 308-7284.

89	Artikelnummers 308-3699.	1 omslag
90	Artikelnummers 3702-4599.	1 omslag
91	Artikelnummers 4610-5695.	1 omslag
92	Artikelnummers 5710-6799.	1 omslag
93	Artikelnummers 6800-7284.	1 omslag

III. NEERPELT

A. NEERPELT (NEERPELT 1)

94 - 101 KADASTRALE LEGGERS EN TAFELS OP DE KADASTRALE
LEGGERS (12 EN 13, 212 EN 213), ARTIKELNUMMERS 1-1779.

94	Artikelnummers 1-192.	1 omslag
95	Artikelnummers 193-396.	1 omslag
96	Artikelnummers 397-570.	1 omslag
97	Artikelnummers 572-795.	1 omslag
98	Artikelnummers 804-988.	1 omslag
99	Artikelnummers 989-1279.	1 omslag
100	Artikelnummers 1280-1567.	1 omslag
101	Artikelnummers 1568-1779	1 omslag
102	102 - 112 KADASTRALE LEGGERS (212 A, B, C), ARTIKELNUMMERS 1-4945. Artikelnummers 1-1299.	1 omslag
103	Artikelnummers 1300-1801.	1 omslag
104	Artikelnummers 1802-2152.	1 omslag
105	Artikelnummers 2153-2499.	1 omslag
106	Artikelnummers 2500-2849.	1 omslag

107	Artikelnummers 2850-3200.	1 omslag
108	Artikelnummers. 3201-3599.	1 omslag
109	Artikelnummers 3600-4000.	1 omslag
110	Artikelnummers 4001-4400.	1 omslag
111	Artikelnummers 4401-4699.	1 omslag
112	Artikelnummers 4700-4945.	1 omslag
	113 - 116 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS 1-5381.	
113	Artikelnummers 1-2800.	
114	Artikelnummers 2801-4099.	
115	Artikelnummers 4100-4998.	
116	Artikelnummers 5000-5381.	
117	"Oorspronkelijke aanwijzende tabel" (208).	1 deel
	118 - 119 "STAAT DER PERCELEN DIE EEN EXPERTISE DIENEN TE ONDERGAAN" (225). 1868-1877.	
118	1868-1870.	1 omslag
119	1871-1877.	1 omslag
120	"Opgave der nieuwe jaarlijkse totalen der oppervlakten per artikel in de kadastrale legger" (216). 1877.	

121	121 - 122 "GEMECHANISEERDE BIJGEVOEGDE AANWIJZENDE TABEL" (209 L-P). 1973-1978. 1973-1976.	1 omslag
122	1977-1978.	1 omslag
123	123 - 124 KADASTRALE PLANNEN. 1997, 2005. Sectie A, blad 2, 1997; Sectie A, bladen 1-6. 2005.	7 kaarten
124	Sectie B, bladen 1 en 2, blad 3, delen 1 en 2; Sectie E, blad 1. 1997, 2005.	5 kaarten
<i>B. NEERPELT (NEERPELT 2)</i>		
125	125 - 127 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS 1-5287. Artikelnummers 1-2900.	1 omslag
126	Artikelnummers 2901-4400.	1 omslag
127	Artikelnummers 4401-5287.	1 omslag
128	"Gemechaniseerde bijgevoegde aanwijzende tabel" (209 L-P). 1973-1978.	1 omslag
129	129 - 130 KADASTRALE PLANNEN. 1997, 2005. Sectie C, bladen 1-3, C/3. 2005.	4 kaarten
130	Sectie D, bladen 1-3, blad 4-delen 1 en 2. 1997, 2005.	6 kaarten

C. SINT-HUIBRECHTS-LILLE (NEERPELT 3)

131 - 134 KADASTRALE LEGGERS EN TAFELS OP DE KADASTRALE
LEGGERS (12 EN 13, 212 EN 213), ARTIKELNUMMERS 1-598.

131	Artikelnummers 1-235.	1 deel
132	Artikelnummers 236-359.	1 deel
133	Artikelnummers 360-555.	1 deel
134	Artikelnummers 556-598.	1 deel
135 - 137 KADASTRALE LEGGERS (212 A, B, C), ARTIKELNUMMERS 1-1420.		
135	Artikelnummers 1-699.	1 omslag
136	Artikelnummers 700-1050.	1 omslag
137	Artikelnummers. 1051-1420.	1 omslag
138 - 142 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS 1- 1794.		
138	Artikelnummers 1-700.	1 omslag
139	Artikelnummers 701-1000.	1 omslag
140	Artikelnummers 1001-1250.	1 omslag
141	Artikelnummers 1251-1500.	1 omslag
142	Artikelnummers 1501-1794.	1 omslag
143	"Aanvullende aanwijzende tabel" (209).	

1 omslag

144	144 - 181 "STAAT DER EIGENDOMSOVERGANGEN" (223). 1843-1884. 1843-1845.	1 omslag
145	1845-1846.	1 omslag
146	1846-1847.	1 omslag
147	1847-1848.	1 omslag
148	1848-1849.	1 omslag
149	1849-1850.	1 omslag
150	1850-1851.	1 omslag
151	1851-1852.	1 omslag
152	1852-1853.	1 omslag
153	1853-1854.	1 omslag
154	1854-1855.	1 omslag
155	1855-1856.	1 omslag
156	1856-1857.	1 omslag
157	1857-1858.	1 omslag
158	1858-1859.	1 omslag

1 omslag

159 1859-1860.

1 omslag

160 1860-1861.

1 omslag

161 1861-1862.

1 omslag

162 1862-1863.

1 omslag

163 1863-1864.

1 omslag

164 1864-1865.

1 omslag

165 1866-1867.

1 omslag

166 1867-1868.

1 omslag

167 1868-1869.

1 omslag

168 1869-1870.

1 omslag

169 1870-1871.

1 omslag

170 1871-1872.

1 omslag

171 1872-1873.

1 omslag

172 1874-1875.

1 omslag

173 1875-1876.

1 omslag

174 1876-1877.

1 omslag

175	1877-1878.	1 omslag
176	1878-1879.	1 omslag
177	1879-1880.	1 omslag
178	1880-1881.	1 omslag
179	1881-1882.	1 omslag
180	1882-1883.	1 omslag
181	1883-1884.	1 omslag
182	182 - 183 "GEMECHANISEERDE BIJGEVOEGDE AANWIJZENDE TABEL" (209 L-P). 1970-1978. 1970-1974.	1 omslag
183	1975-1978.	1 omslag
184	184 - 185 KADASTRALE PLANNEN. 2005. Sectie A, bladen 1-5.	5 kaarten
185	Sectie B, bladen 1-3; Sectie C, bladen 1-2.	5 kaarten

IV. OVERPELT

A. OVERPELT (OVERPELT 1)

186 - 193 KADASTRALE LEGGERS EN TAFELS OP DE KADASTRALE
LEGGERS (12 EN 13, 212 EN 213), ARTIKELNUMMERS 1-1690.

186	Artikelnummers 1-217.	1 deel
187	Artikelnummers 218-437.	1 deel
188	Artikelnummers 438-619.	1 deel
189	Artikelnummers 620-850.	1 deel
190	Artikelnummers 850-1021.	1 deel
191	Artikelnummers 1022-1302.	1 deel
192	Artikelnummers 1303-1600.	1 deel
193	Artikelnummers 1601-1690.	1 deel
194 - 204 KADASTRALE LEGGERS (212 A, B, C), ARTIKELNUMMERS 1-5119.		
194	Artikelnummers 1-1197.	1 omslag
195	Artikelnummers 1200-1700.	1 omslag
196	Artikelnummers 1702-2100.	1 omslag
197	Artikelnummers 2101-2500.	1 omslag
198	Artikelnummers 2501-2850.	1 omslag

199	Artikelnummers 2701-3149.	1 omslag
200	Artikelnummers 3200-3549.	1 omslag
201	Artikelnummers 3550-3899.	1 omslag
202	Artikelnummers 3900-4250.	1 omslag
203	Artikelnummers 4251-4650.	1 omslag
204	Artikelnummers 4651-5119.	1 omslag
	205 - 210 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS 20-5554.	
205	Artikelnummers 20-2098.	1 omslag
206	Artikelnummers 2102-2900.	1 omslag
207	Artikelnummers 2902-3779.	1 omslag
208	Artikelnummers 3801-4893.	1 omslag
209	Artikelnummers 4908-5300.	1 omslag
210	Artikelnummers 5301-5554.	1 omslag
211	"Oorspronkelijke aanwijzende tabel" (208).	1 deel
212	212 - 213 "AANVULLENDE AANWIJZENDE TABEL" (209). 1845-1945. 1845-1941	1 omslag

213	1945.	1 omslag
214	"Tabel bijgevoegd bij de oorspronkelijke aanwijzende tabel" (11). 1845-1895.	1 omslag
215	215 - 248 "STAAT DER EIGENDOMSOVERGANGEN" (223). 1890- 1940. 1890-1891.	1 omslag
216	1891-1892.	1 omslag
217	1892-1893.	1 omslag
218	1893-1894.	1 omslag
219	1894-1895.	1 omslag
220	1895-1896.	1 omslag
221	1896-1897.	1 omslag
222	1897-1898.	1 omslag
223	1898-1899.	1 omslag
224	1899-1900.	1 omslag
225	1900-1901.	1 omslag
226	1901-1902.	1 omslag
227	1903.	1 omslag

228	1904.	1 omslag
229	1904-1905.	1 omslag
230	1905-1906.	1 omslag
231	1906-1907.	1 omslag
232	1907-1908.	1 omslag
233	1908-1909.	1 omslag
234	1909-1910.	1 omslag
235	1910-1911.	1 omslag
236	1912.	1 omslag
237	1913.	1 omslag
238	1913-1914.	1 omslag
239	1914-1915.	1 omslag
240	1915-1916.	1 omslag
241	1917.	1 omslag
242	1918.	1 omslag
243	1919.	1 omslag

244	1920.	1 omslag
245	1937.	1 omslag
246	1938.	1 omslag
247	1939.	1 omslag
248	1940.	1 omslag
249	"Register van de indeling der percelen" (227), 1917.	1 omslag
250	"Alfabetische lijst der eigenaars" (213). 1918-1919.	1 omslag
251	251 - 253 "REGISTER DER AANGIFTEN BETREFFENDE DE NIEUW GEBOUWDE, WEDER OPGEBOUWDE OF VERGROTE HUIZEN EN GEBOUWEN EN DE VERANDERDE OF VERBETERDE ONGEBOUWDE EIGENDOMMEN" (43). 1933- 1954. 1933-1936, nr. 774-890.	1 omslag
252	1939-1951, nr. 1022-1389.	1 omslag
253	1951-1954, nr. 1390-1689.	1 omslag
254	254 - 255 "GEMECHANISEERDE BIJGEVOEGDE AANWIJZENDE TABEL" (209 L-P). 1971-1978. 1971-1975.	1 omslag
255	1976-1978.	1 omslag
256	Kadastrale plannen. 2005.	8 kaarten

B. OVERPELT (OVERPELT 2)

257 - 261 KADASTRALE LEGGERS (212 PM-N), ARTIKELNUMMERS
63-5685.

257	Artikelnummers 63-2290.	1 omslag
258	Artikelnummers 2301-3300.	1 omslag
259	Artikelnummers 3301-4400.	1 omslag
260	Artikelnummers 4401-5200.	1 omslag
261	Artikelnummers 5201-5685.	1 omslag
262	262 - 263 "GEMECHANISEERDE BIJGEVOEGDE AANWIJZENDE TABEL" (209 L-P). 1971-1978. 1971-1976.	1 omslag
263	1977-1978.	1 omslag
264	264 - 265 KADASTRALE PLANNEN. 2005. Sectie D, bladen 1-4, D/2.	5 kaarten
265	Sectie E, blad 1, delen 1 tot 7, 11 en 13, blad 2, delen 1 tot 5, E/5, E/6, E/7, E/9, E/10, E/11.	20 kaarten